

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp 'VIZIER2030 – Een 2030-doelstellingenkader voor Vlaanderen'

1. INHOUDELIJK

1.1. SITUERING EN CONTEXT

In het najaar van 2015 en in het voorjaar van 2016 verschenen twee belangrijke teksten die de Vlaamse blik op de toekomst richtten: de VN-resolutie '*Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*' en 'Visie 2050 – Een langetermijnstrategie voor Vlaanderen'.

De VN-resolutie vertrekt vanuit uitdagingen en kansen voor onze wereld vandaag. Om die uitdagingen aan te pakken en de kansen te benutten tekent de VN-resolutie een 2030-agenda voor duurzame ontwikkeling (2030-ADO) uit. De 17 globale duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen of Sustainable Development Goals (SDG's) verwoorden de ambities van de 2030-ADO. Ze zorgen voor evenwicht tussen de drie dimensies van duurzame ontwikkeling (de economische, sociale en ecologische dimensie) en vormen als het ware een geïntegreerd, ondeelbaar en universeel actieplan voor vrede, mensen, planeet, welvaart en partnerschap. De 2030-ADO roept de lidstaten op om de SDG's te vertalen naar eigen doelstellingen en die te implementeren in het beleid.

Visie 2050 erkent het belang van 'vooruit te kijken, samen te werken en mee vorm te geven aan een aantal evoluties en transities. Veranderingen zijn onvermijdelijk, maar de toekomst is ook maakbaar. De toekomstvisie toont het Vlaanderen dat we wensen in 2050: een sociaal, open, veerkrachtig en internationaal Vlaanderen dat welvaart en welzijn creëert op een slimme, innovatieve en duurzame manier en waarin iedereen meetelt'.

Visie 2050 en de SDG's zijn sterk met elkaar verbonden. Duurzaamheid is een leidend principe voor Visie 2050, die geldt als derde Vlaamse Strategie voor Duurzame Ontwikkeling.

1.2. EEN VLAAMS 2030-DOELSTELLINGENKADER

De mededeling aan de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016 legde de implementatie van de SDG's in Vlaanderen vast (VR 2016 2810 MED.0419/1). Met Visie 2050 is het eerste onderdeel van de SDG-implementatie-agenda gerealiseerd, nl. 'het ontwikkelen van een duidelijke langetermijnvisie afgestemd op de SDG's'. Met 'Vizier 2030' geven we invulling aan het tweede onderdeel. We opteren daarbij voor een ambitieus, ondeelbaar, meetbaar en geïntegreerd Vlaams 2030-doelstellingenkader. De Mededeling aan de Vlaamse Regering van 19 mei 2017 (VR 2017 1905 MED.0209/1) lichtte de redenen, de kenmerken en het traject naar dit 2030-doelstellingenkader toe en gaf een stand van zaken met conclusies uit een inventarisatie van bestaande en toekomstige langetermijndoelstellingen. Gaandeweg werd de aanpak geëvalueerd en aangepast (VR 2017 0707 MED.0289). Op 9 maart 2018 werd het ontwerp 'Vizier2030 – Een 2030-doelstellingenkader voor Vlaanderen' een eerste keer principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering, waarna een officiële adviesvraag aan de strategische adviesraden volgde. Parallel hiermee organiseerde het Departement Kanselarij & Bestuur een belanghebbendenoverleg. Op basis van de adviezen en de bevindingen van het belanghebbendenoverleg werd het ontwerp herwerkt.

Het herwerkte ontwerp werd ter advies voorgelegd aan de partners van het VESOC en de Verenigde Verenigingen, en mondde uit in dit Vlaams 2030-doelstellingenkader. Conform de eerdere afspraken in de Vlaamse regering, VESOC en het overlegforum met de Verenigde Verenigingen zal hierover nu een proces van onderhandelingen opgestart worden om te komen tot een gedragen doelstellingenkader waarin ook de sociale partners en het brede middenveld engagement opnemen.

Bovendien zal in het verdere proces rekening worden gehouden met de evolutie op Europees niveau (met name wat betreft de uitwerking van de 'Discussienota van de Europese Commissie over een duurzamer Europa tegen 2030' en de scenario's die hierin ter discussie voorliggen).

Gebaseerd op de SDG's & gelinkt aan Visie 2050

De onderliggende modellen van Visie 2050 en de SDG's vertonen grote gelijkenissen. We clusteren de Vlaamse 2030-doelstellingen daarom volgens de dimensies en randvoorwaarde van Visie 2050. Die clustering sluit ook aan bij de 5 P's van de 2030-ADO: mensen (*people*), planeet (*planet*), welvaart (*prosperity*), vrede (*peace*) en partnerschap (*partnership*).

De transitieprioriteiten kunnen we beschouwen als versnellers in de realisatie van de 2050-ambitie. De doelstellingen die ze omvatten zijn doorgaans meer operationeel van aard, maar ze zullen uiteraard wel bijdragen tot de realisatie van de 2030-ADO.

Focus

Het SDG-kader is niet alleen veelomvattend, met zijn 169 targets is het ook gedetailleerd. Het tracht focus te brengen in het Vlaams 2030-doelstellingenkader zonder daarbij aan *cherry picking* te doen. Daarbij legt het onder meer de nadruk op doelstellingen waarop Vlaanderen een impact heeft en vallen implementatiemiddelen en doelstellingen met een externe dimensie in principe buiten de scope van dit kader.

Vervolledigd door andere langetermijnbeleidsplannen in opmaak

Doelstellingen uit de 2030-ADO die gevat worden in andere (sectorale) langetermijnbeleidsplannen (in opmaak), meer bepaald het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, het Mobiliteitsplan, het Energie- en Klimaatplan, het Luchtplan en het Woonbeleidsplan, werden buiten beschouwing gelaten in de opmaak van dit doelstellingenkader. We kozen ervoor om deze plannen hun eigen totstandkomingstraject verder te laten volgen. Na de goedkeuring van deze langetermijnbeleidsplannen zullen hun 2030-doelstellingen integraal deel uitmaken van dit 2030-doelstellingenkader en het zo vervolledigen. Het 2030-doelstellingenkader en de bijhorende indicatoren worden zodoende bijgestuurd op basis van deze (nieuwe) lange termijnbeleidsplannen en na evaluatie door de volgende Vlaamse Regering.

Doelstellingen

Het 'Vizier 2030 – een 2030-doelstellingenkader voor Vlaanderen' bevat 48 doelstellingen. Om de link met Visie 2050 duidelijk te maken clusteren we de Vlaamse 2030-doelstellingen volgens de dimensies en een randvoorwaarde van Visie 2050: voor een inclusieve samenleving, via een nieuwe economie, binnen de ecologische grenzen van de planeet, met een open en wendbare overheid in partnerschap.

In vergelijking met de principieel goedgekeurde versie van 9 maart 2018 (VR 2018 0903 DOC.0204/1), werd in de lijst met 2030-doelstellingen een doelstelling toegevoegd om een lacune op te vangen (doelstelling 15 - Tegen 2030 verkleint Vlaanderen de sociale ongelijkheid in gezondheid en welzijn substantieel. Dit gebeurt door binnen de Vlaamse bevoegdheden bij te dragen aan de vermindering met 25% van de actuele verschillen in levensverwachting in goede gezondheid en in welbevinden tussen personen naargelang hun positie op de sociale ladder). Twee doelstellingen werden geschrapt omdat de concrete invulling en opvolging ervan onbeantwoord bleven (voorheen doelstelling 46 - Op alle beleidsniveaus wordt het beleid getoetst aan de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen zodat het bijdraagt aan de realisatie ervan tegen 2030. En doelstelling 47 - Vlaanderen bevordert doeltreffende openbare, publiek-private en maatschappelijke partnerschappen die bijdragen aan de realisatie van de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen tegen 2030 binnen en buiten Vlaanderen).

Indicatoren

De aggregatie en de reductie in het aantal van de oorspronkelijke SDG-targets resulteerden in 2030-doelstellingen van een hoger, minder gedetailleerd niveau. Via een beperkte set van gedetailleerde en gedesaggregeerde indicatoren, uitgaande van de lijst van Vlaamse Openbare Statistieken en rekening houdend met de indicatorenset van Eurostat, trachten we hieraan te remediëren. De set bestaat voorlopig uit 69 indicatoren met unieke data (5 indicatoren komen bij meerdere doelstellingen voor, waardoor de totale set op 74 indicatoren uitkomt) en is opgenomen in bijlage 2. In de set werden tevens 12 zogenaamde 'dashboard-indicatoren' aangeduid, die een globaal beeld per dimensie van Visie 2050 geven.

De keuze van indicatoren is gebaseerd op de kwaliteit, meetbaarheid, relevantie en internationale vergelijkbaarheid, met een sterke voorkeur voor reeds bestaande indicatoren. De Vlaamse Statistische Autoriteit beoordeelde de indicatoren. Er werd hierbij rekening gehouden met de hervorming van de Studiedienst naar de Vlaamse Statistische Autoriteit. Daaruit volgt een

realistische en kwalitatieve aanpak met ruimte voor bijsturing op basis van (nieuwe) lange termijnbeleidsplannen en evaluatie door de volgende Vlaamse Regering. Ook de indicatorenset zal in overleg met VESOC en de Verenigde Verenigingen verder op punt worden gesteld.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Dit voorstel is een visienota waarin een langetermijnvisie afgestemd op de SDG's wordt ontwikkeld. Het advies van de Inspectie van Financiën werd ingewonnen. De Inspectie van Financiën verleende op 2 februari 2019 een gunstig advies aan het voorstel VIZIER 2030. De Inspectie van Financiën adviseert dat het voorstel de ontvangsten en uitgaven van de Vlaamse overheid niet beïnvloedt. Met toepassing van art. 6, §5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en –opmaak is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting niet vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel geeft voor de betrokken lokale besturen geen aanleiding tot bijkomende inzet van personeel.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEEL EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel heeft geen rechtstreekse gevolgen op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist

1. Haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande 'Vizier 2030 – een 2030-doelstellingenkader voor Vlaanderen', waarbij dit voorstel nog geen enkel financieel of budgettair engagement inhoudt;
2. Over het doelstellingenkader en de bijhorende indicatorenset een onderhandelingsproces op te starten binnen VESOC en met de Verenigde Verenigingen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

Bijlagen:

- Ontwerp 'VIZIER2030 – Een 2030-doelstellingenkader voor Vlaanderen'
- Indicatorenset 'VIZIER2030 – Een 2030-doelstellingenkader voor Vlaanderen'
- Concordantietabel 'Visie 2050 – Vizier 2030'